

RAZVOJ INFORMACIONOG SISTEMA O STANDARDIMA I DRUGOJ TEHNIČKOJ REGULATIVI

U poslednjem nastavku razmatran je međunarodni aspekt informacionog sistema o standardima i drugoj tehničkoj regulativi, odnosno ISONET koji predstavlja informacionu mrežu Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO. U zavisnosti od stepena razvijenosti standardizacije u pojedinoj zemlji, raspoloživosti resursa i stepena razvoja informacionog sistema predviđene su četiri kategorije nacionalnog članstva u ISONET-u.

U ovom broju JUS informacija posvetićemo nekoliko reči organizaciji ISONET-a.

Organizacija ISONET-a je strogo decentralizovana, pri čemu članovi mreže imaju potpunu autonomiju u tom smislu da informacionu aktivnost na svojoj teritoriji organizuju po svom nahođenju. Bliže međusobne veze pojedinih čvorova ostvaruju se bilateralnim sporazumima u koje mogu biti uključene i druge, osim osnovnih informacionih veza. Konzistencija mreže obezbeđuje se:

- uvođenjem zajedničkog sistema indeksiranja sadržaja dokumenata (standarda, propisa tehničke regulative itd.);
- uvođenjem tezaurusa kao zajedničkog instrumenta za pretraživanje nenumeričkih baza podataka;
- uvođenjem obaveznog bibliografskog opisa dokumenata sa minimalnim skupom obeležja;
- definisanjem procedura za razmenu podataka;
- uvođenjem standardnih medijuma za razmenu podataka;
- definisanjem tabela, organizacije podataka, izgleda i sadržaja sloga za razmenu podataka;
- uspostavljanjem organa za koordinaciju zajedničkih aktivnosti;
- vođenjem zajedničke politike razvoja informacionog sistema
- usvajanjem određenih konceptualnih modela informacionih centara, njihovog funkcionisanja i organizacije rada.

Jugoslavija je, preko SZS, uključena u ISONET kao član najniže kategorije, i preuzela je obavezu da u određenom roku ispuni uslove za sticanje kategorije članstva tipa 1. Razvoj novog informacionog sistema o standardima i drugoj tehničkoj regulativi predviđa takvu mogućnost s tim da se odmah po završetku prve pripremne faze razvoja informacionog sistema SZS, ispune i uslovi za postizanje statusa članstva tipa 2. Jedan od najvažnijih preduslova predstavlja razvoj jugoslovenske verzije ISONET tezaurusa, odnosno osnivanje jugoslovenske jezičke agencije. Nešto detaljnije o programu rada na tezaurusu kao instrumentu za pretraživanje nenumeričke baze podataka i planu rada na automatizovanom terminološkom informacionom sistemu, koji će predstavljati nusproizvod toga rada, biće govora u narednom nastavku.

ANOTACIJE NACRTA JUGOSLOVENSKIH STANDARDIA, NACRTA REVIZIJE STANDARDIA I NACRTA PRAVILNIKA

Nacrte jugoslovenskih standarda, nacрте revizije standarda i nacrt pravilnika koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su komisije za standarde Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Svi tekstovi nacрта standarda, nacрта revizije standarda i nacрта pravilnika su umnoženi i dostavljeni svim članovima komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti nacrti se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima standarda

15. septembar 1981. godine

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima revizije standarda iz oblasti veštačkih đubriva i u vezi sa nacrtom Pravilnika o tehničkim normativima pri površinskoj eksploataciji ležišta mineralnih sirovina **1. septembar 1981. godine**

Zainteresovani koji nisu primili tekstove nacrt standarda, nacrt revizije standarda i nacrt pravilnika mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

iz oblasti elektrotehnike – električni uređaji za motorna vozila

- JUS N.P0.202** – Naponi električnih uređaja za motorna vozila. Definicije i vrednosti (Revizija dela standarda JUS N.P0.201)
- JUS N.P0.203** – Smer obrtanja električnih mašina i uređaja za motorna vozila (Revizija dela standarda JUS N.P0.201)
- JUS N.P1.052** – Indukcioni kalemovi (bobine). Glavne mere. (Revizija dela standarda JUS N.P1.051)
- JUS N.P1.060** – Visoko naponski priključak za indukciono kalemovo (bobine) i razvodnike paljenja
- JUS N.P1.061** – Niskonaponski priključci za indukciono kalemovo (bobine)
- JUS N.P1.062** – Traka za pričvršćivanje indukcionog kalema (bobine)
- JUS N.P1.090** – Posebna alarmna rotaciona svetla. Mere

IZ GRUPE ZA BEZBEDNOST I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava

- JUS Z.B1.002** – Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. GASNA MASKA
- JUS Z.B1.003** – Lična zaštitna sredstva. Sredstva za zaštitu organa za disanje. CEVNA MASKA
- JUS Z.B1.004** – Lična zaštitna sredstva. Sredstva organa za disanje. Cevna maska sa kapuljačom ili šlemom
- JUS Z.B1.005** – Lična zaštitna sredstva. Izolacioni aparat za zaštitu organa za disanje. Aparat sa kiseonikom i komprimovanim vazduhom
- JUS Z.B1.006** – Lična zaštitna sredstva. Zaštitna maska za zaštitu od čestica
- JUS Z.B1.007** – Lična zaštitna sredstva. CO–filtrirajući samospasilac. Uslovi kvaliteta i metode ispitivanja
- JUS Z.B1.008** – Lična zaštitna sredstva. Filter za zaštitu od čestica

IZ GRUPE ZA HEMIJU

iz oblasti veštačkih đubriva

Revizija

- JUS H.B4.035** – Veštačka đubriva. Mešana đubriva, granulovana. Tehnički uslovi
- JUS H.B4.036** – Veštačka đubriva. Kompleksna đubriva sa fosfornom komponentom rastvorljivom u vodi. Tehnički uslovi
- JUS H.B4.037** – Veštačka đubriva. Kompleksna đubriva sa fosfornom komponentom rastvorljivom u 2 %-noj limunskoj kiselini
- JUS H.B8.284** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja amonijačnog azota
- JUS H.B8.285** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja nitratnog azota
- JUS H.B4.286** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja amidnog azota
- JUS H.B8.287** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja ukupnog azota
- JUS H.B8.288** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja fosfora rastvorljivog u 2 %-noj limunskoj kiselini
- JUS H.B8.289** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja fosfora rastvorljivog u vodi
- JUS H.B8.290** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja kalijuma
- JUS H.B8.291** – Veštačka đubriva. Određivanje sadržaja vlage
- JUS H.B8.292** – Veštačka đubriva. Određivanje menaničke čvrstoće granula
- JUS H.B8.293** – Veštačka đubriva. Određivanje granulometrijskog sastava

IZ GRUPE ZA RUDARSTVO I METALURGIJU

iz oblasti eksploatacije mineralnih sirovina

Pravilnik o tehničkim normativima pri površinskoj eksploataciji ležišta mineralnih sirovina

POZIV ZA PREDLAGANJE STRUČNJAKA ZA ČLANOVE KOMISIJA ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“, br. 38/77 i sa saopštenjem broj 2 (JUS informacije 22/78) a u cilju pripremanja

predloga nacrtu jugoslovenskih standarda mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože svoje stručnjake za odgovarajuću komisiju, Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, radi utvrđivanja lista za imenovanje komisija iz niženavedenih oblasti.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka (e),
- adresa,
- telefon (teleks, telegram),
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada,
- radno mesto i zvanje,
- naziv komisije za standarde za koju se stručnjak predlaže.

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u komisijama.

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

A. Komisija za standarde iz oblasti pouzdanosti i tehničkog održavanja uređaja i sastavnih delova

Rok za dostavljanje predloga: 15. jul 1981. godine.

B. Komisija za standarde iz oblasti radio-komunikacija — bezbednosti elektronskih aparata za domaćinstvo i sličnu upotrebu

Rok za dostavljanje predloga je 15. jul 1981. godine.

ODRŽANI SASTANCI

1. Sastanak tehničkog pododbora 12B JEK-a za bezbednost elektronskih aparata za domaćinstvo i sličnu upotrebu, održan je 20., 21. i 22. maja 1981. godine na Bledu u hotelu „Sloboda“.

Sastanku su prisustvovali predstavnici „Iskra“ IKM Ljubljana, „Iskra“ TV Pržanj, Ei Niš RO TVA, RIZ Zagreb, RS za tržište i cene SR Srbije i SZS.

Na dnevnom redu bila je revizija standarda JUS N.N0.201, za bezbednost elektronskih aparata za domaćinstvo i sličnu upotrebu, radi usklađivanja sa najnovijim dokumentima Međunarodne elektrotehničke komisije IEC. Pripremljen je predlog jugoslovenskog standarda JUS N.N0.206 koji se odnosi na dopunske zahteve za bezbednost elektronskih aparata za domaćinstvo i sličnu upotrebu posle servisiranja i analiziran je rad jugoslovenskih stručnjaka u međunarodnoj radnoj grupi WG1/SC12B/IEC za pregrevanje i paljenje elektronskih aparata za domaćinstvo.

Na kraju sastanka određen je sastav jugoslovenske delegacije za zasedanje potkomiteta SC12B za bezbednost elektronskih aparata, Međunarodne elektrotehničke komisije IEC, koji će se održati od 15. do 18. juna 1981. godine u Montreux-u, Švajcarska.

2. Sastanak Komisije za izradu, razmatranje i utvrđivanje predloga nacrtu jugoslovenskih standarda iz oblasti električnih uređaja na motornim vozilima, održan je u Beogradu 27. i 28. maja 1981. u Saveznom zavodu za standardizaciju. Sastanku su prisustvovali predstavnici ISKRE, TAM-a, ZASTAVE, „RUDI ČAJAVCA“, ZRAK-a, EI-a, VP — Beograd, FAP-a, „11 OKTOMVRI“ i Saveznog zavoda za standardizaciju.

Na sastanku je odlučeno:

1. Usvojeni su konačni predlozi tekstova jugoslovenskih standarda JUS N.P6.103, JUS N.P6.104 i JUS N.P6.105 koji se odnose na Relje (žmigavce) pokazivača pravca i upozoravanja.
2. Na sastanku su usvojeni predlozi ISKRE za prednacrt sledećih jugoslovenskih standarda koji se u ovom broju JUS informacija stavljaju na javnu diskusiju: JUS N.P0.202, JUS N.P0.203, JUS N.P1.052, JUS N.P1.061, JUS N.P1.062 i JUS N.P2.090.
3. Napravljen je plan rada ove Komisije sa utvrđenom dinamikom. U okviru ove tačke doneta je odluka o povlačenju sledećih jugoslovenskih standarda: JUS N.P0.201, JUS N.P1.051, JUS N.P2.011, JUS N.P2.012, JUS N.P2.013, JUS N.P2.014, JUS N.P2.071, JUS N.P2.075, JUS N.P6.102, JUS N.P6.301 i JUS N.P6.302.

3. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti alata za livenje pod pritiskom održan je 27. i 28. maja 1981. godine u prostorijama ŽELJEZARNE RAVNE, TOZD, orođarna — Ravne na Koroškem.

Sastanak je imao sledeći dnevni red:

1. Tipizacija, vrste konstrukcije i izvedbe alata za livenje Al—Cu legura i veštačkih materija.
2. Razno.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

1. Sastanak Komisije za standarde za posude pod pritiskom održaće se 24. i 25. juna 1981. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, prizemlje, velika sala, sa početkom prvog dana u 10 časova. Dnevni red sastanka je:
 1. Razmatranje nacrtu Pravilnika o tehničkim normativima za stabilne sudove pod pritiskom.

Ovaj nacrt je pripremila radna grupa čiji je sastav formiran na sastanku Komisije za standarde za ovu oblast, koji je održan 19 i 20. novembra 1980. godine.

2. Usklađivanje usvojenih predloga standarda JUS M.E2.150, i 151 sa pravilnikom po t. 1.dnevnog reda.
3. Razmatranje nacrti i usvajanje konačnog teksta sledećih standarda:
JUS M.E2.160, 259, 260, 261, 262, 252 i M.E0.060.
4. Razmatranje prednacrti i usvajanje nacrti standarda:
JUS M.E2.170 — Posude pod pritiskom. Sigurnosni ventili
JUS M.Z2.630 — Čelične posude za tečne plinove. Kuglasti zavareni rezervoari za propan—butan i amonijak

JUS M.E2. — Ob
5. Dogovor o daljem radu

41

428/1981/1

700052555.5, 12

COBIS

2. Zajednički sastanak Tehničkog odbora TO 14 SRB I NO komisije za standarde iz oblasti energetskih transformatora, održaće se 26. juna 1981. godine u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju sa početkom u 10 časova. Na sastanku će se razmatrati prednacrti standarda:

JUS N.H1.011 — Energetski transformatori. Opšti tehnički uslovi

JUS N.H1.009 — Energetski transformatori. Obrazac sa podacima za ponudu i narudžbu

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju, primerci su besplatni, izlaze dva puta mesečno.
Adresa: Slobodana Penzića Krcuna 35, Beograd.
Telefoni: Centrala 644—066 i 682—099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348, i 349, grupa za građevinarstvo 304, grupa za hemiju 316 i 315, grupa za mašingradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektro-

tehniku 319, 320, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 346, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 308, urednik biltena 276.
Standardoteka: 240
Sekretar: 290.